Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directeur-Generaal Primair en Voortgezet Onderwijs
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

Directie Begrotingszaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk
2022-0000172663

Uw brief (kenmerk)
32751185

Datum 14 juli 2022
Betreft Advies oprichten stichting Ziezon

Geachte ,

In uw brief van 7 juni vraagt u advies over het voornemen tot oprichting van de Stichting Ziezon. Naar aanleiding van dit voornemen is er meermaals contact geweest tussen de ambtenaren van onze ministeries. Ik heb dit voornemen getoetst aan de normen zoals vermeld in het stichtingenkader, daarbij komen de volgende elementen aan bod:

- de taken of activiteiten die de stichting gaat uitvoeren;
- het publieke belang dat de overheid wenst op te pakken;
- de verhouding tot de verantwoordelijke minister;
- de betrokkenheid van andere partijen;
- de financiering;
- de effectiviteit en efficiency in het uitvoeren van taken.

Gegeven de taken en inrichting van deze stichting kom ik tot een positief advies, onder voorbehoud dat de tekst over ontwikkeling van (landelijk uitvoerings)beleid, zowel in de concept statuten als de concept wettekst wordt aangepast. Het ontwikkelen van beleid is een beleidsverantwoordelijkheid die binnen departementen onder volledige ministeriële verantwoordelijkheid behoort te vallen. Op dit voorbehoud kom ik hieronder terug.

Naast het voorbehoud, stip ik ook nog twee aandachtspunten aan: in de statuten adviseer ik dat vooraf duidelijk opgenomen wordt wat de verdeling is van de functies binnen het toezichtsorgaan. Daarnaast wordt in uw onderbouwing gesteld dat de subsidiestromen efficiënter ingericht gaan worden, maar dit wordt verder niet (cijfermatig) onderbouwt.

De stichting krijgt een wettelijke taak om onderwijs aan zieke leerlingen (ozl) te waarborgen, te verduidelijken en te vereenvoudigen.[1] Het publieke belang dat stichting Ziezon gaat dienen is overtuigend onderbouwd in uw toelichting. De stichting gaat zorg- en onderwijsinstellingen ondersteunen bij het verzorgen van

[1] De concept Wet centralisatie ondersteuning onderwijs aan zieke leerlingen welke beoogt de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013 en enige andere onderwijswetten te wijzigen in verband met de centralisatie van de uitvoering van ondersteuning van scholen en instellingen bij het onderwijs aan zieke leerlingen.

onderwijs aan zieke leerlingen/studenten die door lichamelijke klachten niet (volledig) in staat zijn om onderwijs te kunnen volgen.
Bovendien krijgt de stichting een expertise-functie op het terrein van onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen/studenten. De overheid vindt het belangrijk om te voorkomen dat leerlingen/studenten door ziekte achterstanden oplopen.

De afgelopen jaren heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan, waardoor de huidige structuur voor ozl kwetsbaar is. Door het oprichten van stichting Ziezon wordt beoogd om de huidige gefragmenteerde structuur te centraliseren, wat leidt tot efficiëntiewinst. De ministeriële verantwoordelijkheid in de statuten is beperkt. De inhoudelijke sturing verloopt via de subsidie relatie. Verder heeft uw minister de mogelijkheid om de wettelijke taak bij Ziezon weg te halen, indien de situatie daarom vraagt. Deze inrichting past bij het stichtingenbeleid dat uitgaat van het feit dat alleen taken die op relatief grote afstand staan van de minister bij stichtingen worden belegd. Dit brengt mij op het voorbehoud tot positief advies.
In de concept statuten en concept wettekst staat vermeld dat stichting Ziezon (landelijk uitvoerings)beleid gaat ontwikkelen. Beleidsverantwoordelijkheid behoort ten alle tijden binnen departementen onder volledige ministeriële verantwoordelijkheid te blijven, de uitvoering hiervan kan in bepaalde gevallen bij een stichting belegd worden. Mijn advies is om de tekst in de concept statuten en de concept wettekst voor het oprichten van de stichting aan te passen, waarbij de taak 'ontwikkelen van (landelijk uitvoerings)beleid' wordt aangepast naar een formulering die duidelijker maakt dat er een scheiding is tussen beleid en uitvoering. Uit uw toelichting en gesprekken tussen ambtenaren van onze departementen blijkt dat u inderdaad beoogt om de beleidsverantwoordelijkheid bij uw departement te houden en dat de stichting verantwoordelijk is voor de uitvoering daarvan.

De betrokkenheid met andere partijen is in de meegestuurde onderbouwing beschreven. In de statuten is opgenomen hoe de stichting haar oorspronkelijke oogmerk borgt, door middel van het benoemen van een Raad van Toezicht (RvT), een bestuur en een ondernemingsraad. De eerste RvT zal worden benoemd in samenspraak met organisaties die momenteel uitvoering geven aan ozl. In de RvT zullen het onderwijs- en het zorgveld evenredig vertegenwoordigd worden. Dit levert een tweede aandachtspunt op. In de statuten is het niet duidelijk hoe de rolverdeling binnen de RvT vooraf ingeregeld gaat worden. Met andere woorden, hoeveel leden komen uit de medische hoek, hoeveel leden komen uit de onderwijshoek en/of worden er neutrale leden benoemd. Mijn advies is daarom om de rolverdeling vooraf uitgebreider te beschrijven in de statuten.

In de meegezonden onderbouwing is duidelijk beschreven dat de financiering zal geschieden via een rechtstreekse subsidiëring vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Dit is een bestaande subsidiëring, maar deze wordt momenteel verstrekt aan 20 verschillende organisaties. Na het oprichten van de stichting zal dit worden toegekend aan stichting Ziezon. Dit is mijn tweede aandachtspunt, in de meegestuurde stukken wordt gesteld dat de financiering door middel van de centralisering efficiënter wordt. Dit klinkt aannemelijk.
Ik mis hierbij echter de (cijfermatige) onderbouwing of de subsidiestromen na de herstructurering, daadwerkelijk efficiënter gaan worden.

Tot slot, raad ik u aan om periodiek contact tussen uw departement en de stichting Ziezon in te regelen. Niet alleen om zo vanuit uw departement zicht te houden op een doelmatige besteding van de middelen, maar ook om zorg te dragen voor een goede uitoefening van de statutaire bevoegdheden van de minister van OCW.

Directie Begrotingszaken

Ons kenmerk
2022-0000172663

Hoogachtend,

Directeur IRF/plv. DGRBg